

[Wihjelm]

ne, vi taler om her, de indsatte, der bliver narkomaner, som fængselsopholdet gør til narkomaner. Det er den virkelig store udfordring. Hele denne virkning af et sanktionssystem, de anstalter, vi kender, er det jo nok ikke så meget forespørgerne her vil have diskuteret; det er der i virkeligheden lidt mere principiel lejlighed til ved den næste forespørgselsdebat i dag. Men jeg mener, det er dér, den store udfordring ligger.

Det er ikke så farlig meget, vi har fået at vide om det. Jeg har rykket for det nogle gange før, men takker for løftet om, at ministeren vil søge at få det undersøgt. Men vi fik dog lidt at vide, da ministeren refererede til en lidt mere løsagtig undersøgelse måske i september sidste år, hvor ministeren – hvis jeg fik fat i det – gjorde rede for, at af de narkomaner, der befandt sig i de danske afsoningsanstalter på det tidspunkt, var ca. 60 pct. vanemæssige brugere af hårde stoffer, inden de blev indsat. Jeg ved ikke, om vi modsætningsvis kan slutte, at det var de 40 pct. af dem altså ikke. Det er dem, jeg har interesseret mig for og har efterlyst oplysninger om adskillige gange. Det er muligt, at man kan finde forskellige kategorier dér, men det er da her, udfordringen ligger. Det er her, omkostningerne ved selve vores afsoningssystem ligger, hvis det virkelig er sådan, at op imod de 40 pct. af de narkomaner, der fandtes i fængslerne i september 1979, er blevet det under opholdet. Det siger noget om den livssituation, man er anbragt i i fængslerne. Ministeren ryster på hovedet, det er forhåbentlig også et langt, langt lavere tal, men det er altså faktisk det mest konkrete, vi foreløbig har fået.

Jeg har mere specifikt efterlyst præcist at få at vide, hvor mange af de indsatte narkomaner der findes i dag, der befandt sig i den situation, da de første gang blev indsat. Det har vi ikke fået endnu, og det har ministeren lovet at undersøge. Det er forhåbentlig en langt lavere andel end de 40 pct., men det er her, den egentlige udfordring immervæk ligger, altså dem, der bliver gjort til narkomaner under afsoningen. Det siger noget om den livssituation, man befinder sig i i de anstalter, der hører under kriminalforsorgen. Som sagt vil en mere generel debat om dette problem – altså om fængslernes mission, om man så kan sige – være mulig ved den næste forespørgsel.

Når det drejer sig om midlerne, vil jeg kun kort sige, at VS vender sig mod de personkrænkende undersøgelser, som allerede er i brug, og også imod de lidt anderledes personkrænkende undersøgelser, som ministeren refererede fra arbejdsgruppen, og som jeg forstod at han egentlig havde sympati for at man forsøgte sig med.

Det drejede sig bl. a. om, at kriminalforsorgen i videre omfang end hidtil skulle bede politiet om at tage oplysninger på de besøgende. Ja men det vil jo være uden ende. Det kan ikke kun gøres for besøgende til de personer, man har mistænkt for at være forhandlere. Det er i øvrigt ganske få efter det, ministeren forleden oplyste i retsudvalget. Tallet ligger nede omkring en håndfuld mennesker – så få, at det i virkeligheden dårlig nok lader sig gøre at lave en særlig afdeling til dem. Man må gå ud fra, at folk ikke er dummere end som så, og skal der indsmugles stoffer, gør man det selvfølgelig ikke ved besøg til en i forvejen mistænkt forhandler; man er nødt til at skaffe sig mellemmand og gidsler. Konsekvensen af det er i virkeligheden at tage politimæssige oplysninger på – ja, i princippet alle besøgende.

Det er simpelt hen en fremgangsmåde, som vi må vende os imod på det skarpeste. Det kan være galt nok i forvejen for de pårørende med det system, de skal igennem for at besøge den indsatte. At begynde at lave en, så vidt jeg kan se, i sin konsekvens nærmest generel politiundersøgelse på de mennesker – hvilket formodentlig også må indebære, at man har nogle kartoteker over folk og ved lidt om, hvad de står for, og hvad de i øvrigt har gjort i deres tilværelse osv. – det er selvfølgelig en helt utilstedelig ekstra belastning.

Vi bryder os altså ikke om de metoder, der har været anvist af den art, og som ministeren her har refereret. Vi finder, at hele narkotikaproblemet i fængslerne har meget at gøre med selve fængslernes natur, selve fængslernes funktion, selve fængslernes mission, og det er der som sagt bedre lejlighed til at diskutere under næste forespørgsel.

Inge Krogh (KrF):

I den indstilling, som så mange gange er blevet omtalt i denne debat, om foranstaltninger mod indsmugling og handel med narkotiske stoffer i kriminalforsørgens lukkede